

[Aage Fogh.]

behøver bare at nævne et lille uddrag af den foreliggende kommissions betænkning, der siger, at i to byer som Ålborg og Haderslev, altså to provinsbyerovre i Jylland, havde man før mælkeordningen 364 udsalg eller vogne, der handlede med mælk. Efter rationaliseringen har man 119, d. v. s. at to tredjedele af udsalgene er sparet. Nu er der vist ingen, som har lidt forstand på tingene, der er i tvivl om, hvad det betyder i retning af, at der kan præsteres en mere ensartet vare, og der er heller ingen, der er i tvivl om, hvad det betyder med hensyn til besparelser. Da jeg er tilhænger af rationalisering alle vegne, stemmer jeg med glæde for det foreliggende lovforslag. Det er i og for sig helt rigtigt, at det er i strid med mine principper, men da jeg ikke er fanatisk, vælger jeg det standpunkt, der er fornuftigt, og anbefaler, at man stemmer for det foreliggende lovforslag.

Gudrun Bjørner: Man forstår erhvervsfolks stærke reaktion mod denne lov, når man tænker på flertalsindstillingen i betænkningen fra mælkekommissionen af 1949, som jo også dette lovforslag bygger på. Det hedder f. eks. her — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Hvis man ophævede mælkeordningen for at opnå den frie konkurrences fordele, ville man herved ikke skabe en konkurrence, som kunne give sig udslag i lavere priser, men tværtimod skabe forøget tilgang til en branche, som i forvejen har tilstrækkelig kapacitet til at dække forbrugernes behov. Man ville herved opnå et spild af produktionsmidler.“

En sådan argumentation er efter vor mening farlig, for hvis man godkendte den på dette område, ville den jo kunne udvides til mange andre områder, så lovgivningen med akkurat samme motivering kunne begrænse erhvervslivets frihed på en række felter. Retsforbundet anerkender ikke dette arguments rigtighed, og vi anser dette indgreb i erhvervslivets frihed for unødvendigt. Vi er da også meget imod, at man vil gøre ordningen obligatorisk.

Mælkeordningen har åbenbart været en søvepude for de koncessionerede mejerier i Storkøbenhavn. Tænk f. eks. på, at mejerilandet Danmark vist efterhånden er det

eneste land, hvor man f. eks. i storbyerne endnu ikke kan købe mælk i papemballage. I det hele taget vil nye mælkeprodukter kunne få meget store vanskeligheder ved at blive anerkendt, hvis vi vedtager det foreliggende lovforslag. Jeg minder blot om alle de hindringer, man lagde i vejen for Det Danske Mælkekompagni, da det sendte chokolademælken på markedet. Der må være mulighed for et frit og frisk initiativ.

Nu går forslaget i udvalg, og jeg håber, at man dér vil finde ud af, at de paragraffer i lovforslaget, som vedrører det sundhedsmæssige, hører hjemme i sundhedsvedtægterne, og at de andre paragraffer kan undværes.

§ 3 er efter min mening ligefrem farlig. Hvis en kommunalbestyrelse kan blive enig med handelsministeren derom, kan man vedtage indførselsforbud for f. eks. flødeis fra områder uden for det pågældende mælkeordningsområde. Denne paragraf giver mulighed for en lokal protektionisme, som det danske samfund ellers heldigvis har forladt. Ja, den er endnu mindre liberal end de konservatives protektionisme udadtil, måske dog knap så farlig.

§ 3 omfatter desuden varer, som ikke medregnes, når de koncessionerede mejerier skal gøre rede for deres fortjeneste. En begrænsning af konkurrencen på dette område kan altså meget nemt føre til højere priser på disse varer, således at der i hvert fald her skabes et virkeligt monopol, ikke blot en koncession.

I øvrigt vil jeg tillade mig at henvise til det ærede medlem hr. Tholstrups udførlige gennemgang i betænkningen og i taler her, ja, jeg kunne næsten også nøjes med at henvise til det ærede medlem hr. Anker Laus mange citater fra det ærede medlem hr. Tholstrups redegørelser.

Retsforbundet kan ikke anbefale lovforslaget, som det her foreligger.

Petra Petersen: Som nævnt af flere af de ærede ordførere er dette lovforslag ikke nyt her i tinget, og jeg finder ingen grund til at gentage, hvad jeg tidligere har sagt derom. Vi går ind for lovforslaget og giver det vor støtte.

Der er en ting, som forbrugerne af mælk altid undrer sig over, nemlig den store forskel på produktionspris og forbrugerpris.